

ZESPÓŁ SZKÓŁ EKONOMICZNYCH
im. Józefa Gniazdowskiego
w OSTROWIE WIELKOPOLSKIM

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

„Fortes Fortuna Adiuvat, czyli "Śmiałym szczęście sprzyja"

Terencjusz- rzymski pisarz epoki starożytnej

Do realizacji w roku szkolnym 2023/2024

Zespół do opracowania i ewaluacji:

Anna Kupczyk (lider) Anna Burkietowicz Małgorzata Czaińska-Zawidzka Katarzyna Gęsigóra Marcin Gil Dorota Jamińska
Iwona Grzesiek Joanna Kupczyk-Hanowska Artur Kurczaba Kamila Pływaczyk Grażyna Rachwalska Agnieszka Raczak
Izabela Ryzińska-Dolata Edyta Strasburger – Chmielewska Alicja Trzecielińska Honorata Zwierz

„Najważniejszym zadaniem w wychowaniu dzieci jest pomoc w formowaniu pozytywnego wyobrażenia o sobie, by wytworzyły wiarę w siebie oraz poczucie, że gdy dają coś z siebie innym i przyjmują coś od innych, to jednocześnie wzbogacają siebie nawzajem.”

Prof. Nada Ignjatović - Savić

I. WPROWADZENIE

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice. Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, żyje nie tylko z drugim, ale i dla drugich.

Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej. To kształtowanie umiejętności życiowych, w których szkoła wyposaża młodzież:

- budowanie pozytywnego obrazu siebie
- rozwiązywanie konfliktów
- umiejętności komunikacyjne
- nawiązywanie przyjaźni
- radzenie sobie ze stresem
- kontrolowanie własnych stanów emocjonalnych
- odmawianie w sytuacji presji rówieśników
- relaksacja

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni. Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich

przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 967 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1481).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1148).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 852).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249 ze zm.).
 - a. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
 - b. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649) - § 4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 26 czerwca 2019r. w sprawie ustanowienia Pełnomocnika Rządu do spraw wspierania wychowawczej funkcji szkoły i placówki (Dz.U. z 2019 r. poz. 1194).

Założenia programowe wynikające z kierunków polityki oświatowej Państwa na ten rok szkolny:

Na podstawie art. 60 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 i poz. 1378) Minister Edukacji ustalił następujące **kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024:**

1. Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
3. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
5. Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż.
6. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
7. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działania w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
8. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
9. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
10. Wspieranie rozwoju nauki języka polskiego i oświaty polskiej za granicą oraz tworzenie stabilnych warunków do nauczania języka polskiego za granicą przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz beneficjentów przedsięwzięć i programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie byli patriotami, aby cechowała ich wysoka kultura osobista. Ważne jest też, aby uczniowie nie ulegali nałogom, rozwijali swoje zainteresowania i pasje. Priorytetem na ten rok jest

również zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego naszym uczniom oraz wspieranie uczniów w nabywaniu odporności emocjonalnej na stres.

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- obowiązujące akty prawne;
- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- diagnozę potrzeb uczniów, czynników chroniących i czynników ryzyka;
- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku;
- przeprowadzone badania na temat sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku;

II. UCZESTNICZY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY.

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców uchwalanie w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły.
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły; współpracują ze szkołą, nauczycielami.

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- prowadzą dokumentację nauczania;
- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- koordynują pracę wychowawczo -profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem i pielęgniarką;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądami rodzinnymi;

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

III. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem Zespołu Szkół Ekonomicznych im. J. Gniazdowskiego jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19),
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),

- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,

IV. CELE KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO:

1. traktowanie uporządkowanej, systematycznej wiedzy jako podstawy kształtowania umiejętności;
2. doskonalenie umiejętności myślowo-językowych, takich jak: czytanie ze zrozumieniem, pisanie twórcze, formułowanie pytań i problemów, posługiwanie się kryteriami, uzasadnianie, wyjaśnianie, klasyfikowanie, wnioskowanie, definiowanie, posługiwanie się przykładami itp.;
3. rozwijanie osobistych zainteresowań ucznia i integrowanie wiedzy przedmiotowej z różnych dyscyplin;
4. zdobywanie umiejętności formułowania samodzielnych i przemyślanych sądów, uzasadniania własnych i cudzych sądów w procesie dialogu we wspólnocie dociekającej;
5. łączenie zdolności krytycznego i logicznego myślenia z umiejętnościami wyobrazeniowo-twórczymi;
6. rozwijanie wrażliwości społecznej, moralnej i estetycznej;
7. rozwijanie narzędzi myślowych umożliwiających uczniom obcowanie z kulturą i jej rozumienie;
8. rozwijanie u uczniów szacunku dla wiedzy, wyrabianie pasji poznawania świata i zachęcanie do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości.

V. CELE SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO:

Cel główny:

Dbanie o integralny rozwój naszego ucznia, w trosce o jego zdrowie (zdrowie psychiczne), bezpieczeństwo, wychowanie do wrażliwości na piękno i dobro oraz budowania relacji respektujących uczucia i potrzeby uczniów.

VI. PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW:

Treści programu będą realizowane z wykorzystaniem różnorodnych metod pracy. Między innymi: metody aktywizujące uczniów, takie jak metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy, oparte na twórczej aktywności poznawczej, aktywności samodzielnego rozwiązywania problemów, metoda laboratoryjna, metoda zajęć praktycznych, metody gier dydaktycznych, metoda symulacyjna, metoda sytuacyjna, metoda inscenizacyjna, tzw. giełda pomysłów, a także: opowiadanie, pogadanka, dyskusja, praca z książką, prelekcje, wykłady, filmy.

Formy pracy to: lekcje wychowawcze i sytuacje wychowawcze na wszystkich lekcjach, przerwach szkolnych oraz wycieczki, wyjścia na spektakle filmowe i teatralne, uroczystości szkolne, warsztaty, spotkania z ciekawymi ludźmi, spotkania z rodzicami.

Obszar	Cel główny	Cele szczegółowe	Zadania	Osoby odpowiedzialne	Terminy
Wspomaganie wszechstronnego rozwoju ucznia	Dbałość o integralny rozwój ucznia	1. Indywidualny rozwój ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości	<ul style="list-style-type: none"> - zbadanie stylów uczenia się na lekcjach wychowawczych - metody szybkiego uczenia się - Dzień Języków Obcych 	Klasy I – pedagog, pozostałe klasy wychowawcy Pedagog w klasach I, Marcin Gil	Wrzesień/październik 26 września
		2. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym	<ul style="list-style-type: none"> - ciągła obserwacja ucznia i prowadzenie na bieżąco dziennika obserwacji pedagogicznej w odniesieniu do uczniów z problemami - stworzenie grup nauczania wyrównawczego - częsta kontrola wyników nauczania pozwalająca na indywidualizowanie nauczania w grupach wyrównawczych - testy diagnostyczne w klasach I z języków obcych i matematyki - współpraca z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną 	Wychowawcy klas Nauczyciele wolontariusze Wszyscy nauczyciele Nauczyciele przedmiotu wychowawcy, pedagog,	Cały rok Na bieżąco Wrzesień Według potrzeb
		3. Rozwój kompetencji społecznych	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie kompetencji komunikacyjnych - kontrolowanie własnych emocji 	Wychowawcy w ramach lekcji wychowawczych,	Cały rok Według planu

			<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie współdziałania w zespole - rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów w ramach lekcji wychowawczych - ćwiczenie umiejętności radzenia sobie z krytyką, asertywność - radzenie sobie z presją rówieśników - relaksacja - Antykryzysownik – działanie w ramach kampanii #PrawdziwiLudzie - Zawsze uśmiechniętych ludzi znajdziesz tylko w reklamie 	<p>Psycholog</p> <p>Pedagog Pedagog</p>	
		4.Udzielanie pomocy psychologiczno - pedagogicznej	<ul style="list-style-type: none"> - bieżąca praca z uczniem - aktualizacja dokumentacji uczniów - udzielana pomoc w formie zajęć korekcyjno – kompensacyjnych i dydaktyczno – wyrównawczych - rozmowy z pedagogiem, psychologiem - współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną - współpraca z rodzicami - współpraca nauczycieli z pedagogiem i psychologiem 	<p>Nauczyciele Pedagog</p> <p>Nauczyciele przedmiotu Pedagog, psycholog Nauczyciele, pedagog Nauczyciele, pedagog, psycholog</p>	<p>Cały rok Wrzesień/październik, Według potrzeb Cały rok Cały rok Cały rok Cały rok</p>
		5.Pomoc uczniom z orzeczeniami do kształcenia specjalnego	<ul style="list-style-type: none"> - praca zespołów ds. kształcenia specjalnego - pomoc psychologiczno – pedagogiczna udzielana uczniom, - zajęcia rewalidacyjne - aktualizacja dokumentów, IPETów - współpraca z rodzicami 	<p>Nauczyciele, pedagog, psycholog</p> <p>Nauczyciele, pedagog, psycholog Nauczyciele specjaliści Zespół, pedagog</p> <p>Nauczyciele, wychowawcy, pedagog, psy-</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok Cały rok</p> <p>Cały rok</p>

				cholog	
		6. Praca z uczniem zdolnym	- indywidualizacja pracy - przygotowanie do konkursów	nauczyciele	Cały rok
		7. Pomoc uczniom ze względu na stan zdrowia	- znajomość procedur pomocy uczniowi z cukrzycą typu I	nauczyciele	Wrzesień/padziernik
		8. Podnoszenie umiejętności nauczycieli w zakresie pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla ucznia.	- Szkolenie rady pedagogicznej „Interwencja kryzysowa jako element podniesienia jakości wsparcia udzielanego młodzieży	Institucja zewnętrzna	Według planu
		9. Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż.	- udział młodzieży w praktykach zawodowych u pracodawców - udział w kursach i warsztatach podnoszących umiejętności ucznia - udział w spotkaniach z przedstawicielami wyższych uczelni - udział w spotkaniach z przedstawicielami pracodawców - wycieczki przedmiotowe do przedsiębiorstw - udział w olimpiadach i konkursach zawodowych - udział w Regionalnych Targach Biznesu i Przedsiębiorczości - udział w Targach Pracy	Nauczyciele przedmiotów zawodowych, kierownik szkolenia praktycznego, wicedyrektor, wychowawcy	Zgodnie z harmonogramem
Bezpieczeństwo	Budowanie poczucia bezpie-	1. Wzmacnianie bezpieczeństwa	- zapoznanie uczniów z procedurami bezpieczeństwa przez wychowawców	Wszyscy nauczyciele	Cały rok

	<p>czeństwa w szkole i w życiu codziennym</p>	<p>uczniów w szkole</p>	<p>na godzinie wychowawczej</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie przez wszystkich nauczycieli stosowania przez uczniów ustalonych procedur zarówno podczas lekcji jak i w trakcie przerw - przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas wycieczek, wyjść - monitorowanie zachowań uczniów przez dyżurujących nauczycieli podczas przerw - reagowanie na próby wyjścia poza teren szkoły - monitorowanie zachowań uczniów przez wychowawców podczas uroczystości szkolnych - obserwacja korytarzy i boiska szkolnego poprzez monitoring - monitorowanie obecności uczniów na zajęciach nieobowiązkowych (biblioteka) - nagroda pieniężna dla klasy z najlepszą frekwencją fundowana przez Radę Rodziców - wręczenie przez dyrektora na zakończenie roku szkolnego uczniom o 100% frekwencji i ich rodzicom listu pochwalnego - uczeń mający 100% frekwencję w miesiącu otrzymuje nagrodę w postaci 1 dnia bez pytania i 20 punktów dodatkowych (dzień ustalony wspólnie z wychowawcą). 		
--	---	-------------------------	--	--	--

		2. Nabywanie umiejętności zachowania się w razie aktu terroru	<ul style="list-style-type: none"> - prezentacja filmów - spotkanie z policjantem - dyskusja 	Wychowawcy, nauczyciel EPP w klasach mundurowych nauczyciel WOS	Cały okres
		3. Postępowanie w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie zasad postępowania w sytuacji zagrożenia - (podział na grupy, karta pracy z opisem zdarzenia, jak postępować, jak uniknąć takich zdarzeń, dyskusja) - spotkanie z policjantem, strażakiem, strażnikiem miejskim 	nauczyciel EPP , nauczyciel WOS	Cały okres
		4. Znajomość praw dziecka	<ul style="list-style-type: none"> - 18 listopada obchody Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka - uczniowie przypinają niebieskie wstążki lub przychodzą ubrani w odcieniach niebieskiego - wcześniejsze wykonanie plakatu lub e-plakatu przez klasę oraz wypełnienie pkt. j.w. przepustką do niepytajki w tym dniu 	Wychowawcy, pedagog wcześniejsze rozpropagowanie na FB, stronie szkoły	Listopad 2023
		5. Znajomość procedur szkolnych w związku z sytuacją alarmu przeciwpożarowego. Znajomość regulaminów użytkowania pracowni komputerowych.	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawienie przez wychowawców na lekcjach procedur szkolnych - przeprowadzenie próbnych alarmów - zapoznanie z regulaminem pracowni 	Wychowawcy klas Nauczyciele BHP, nauczyciele przedmiotów zawodowych dyrektor	Na bieżąco
		6. Uświadamianie uczniom konse-	<ul style="list-style-type: none"> - prelekcje na godzinach wychowawczych również z udziałem pielęgniarki 	Wychowawcy, koordynator klas prawno-	Na bieżąco

		kwencji stosowania używek i substancji psychoaktywnych w aspekcie zagrożenia zdrowia i życia	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z przedstawicielami Policji - prelekcje na lekcjach wychowania fizycznego - realizacja wybranych zagadnień z programu profilaktycznego Smashed oraz z programu Dobry temat 	<p>policyjnych Nauczyciele wychowania fizycznego, szkolna pielęgniarka pedagog</p>	
		10.Promujemy w szkole bezpieczeństwo w sieci	<ul style="list-style-type: none"> - udostępnianie treści na monitorze na łączniku - lekcje dotyczące cyberbullingu 	<p>Marcin Gil wychowawcy</p>	<p>Na bieżąco (szczególnie około 6 lutego 2024 – Dzień Bezpiecznego Internetu)</p>
Kultura	Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro	1. Rozwijanie postawy patriotycznej	<ul style="list-style-type: none"> - zamieszczanie w gazetce „Feniks” cyklu artykułów prezentujących najwybitniejszych patriotów i ważne wydarzenia historyczna z kraju i regionu, - wystawy tematyczne związane z bohaterami narodowymi i wydarzeniami historycznymi - wyjście klas do najstarszej nekropolii Ostrowa w celu poznania słynnych postaci związanych z historią miasta - oglądanie i omawianie z młodzieżą filmów historycznych - wzorce patriotyzmu - wycieczka do Oświęcimia 	<p>M. Czaińska-Zawidzka, G. Rachwalska, I. Rzyńska-Dolata, W. Rychter nauczyciele historii</p> <p>A. Burkietowicz, K. Pływaczyk, wychowawcy nauczyciele historii, wiedzy o społeczeństwie, historii i teraźniejszości, języka polskiego, wychowawcy</p>	<p>cały rok szkolny</p> <p>cały rok szkolny</p> <p>październik, listopad 2023</p> <p>cały rok szkolny</p>
		2. Wychowywanie przez sztukę.	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie imprez zgodnie z harmonogramem uroczystości szkolnych: Obchody Dnia Sybiraka, Święto Edukacji Narodowej połączone ze ślubowaniem klas pierwszych, Jasełka Bożonarodzeniowe, Uroczystość z okazji Dnia Pamięci Ofiar Katynia, Pożegnanie Klas Czwar- 	<p>zespół do przygotowywanie uroczystości szkolnych (wg harmonogramu pracy zespołu)</p>	<p>cały rok szkolny</p>

			<p>tych, Uroczystość z okazji Dnia Patrona Szkoły</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie wrażliwości kulturalnej, estetycznej, patriotycznej i społecznej poprzez wyjścia do kina, teatru, muzeum 	<p>M. Czaińska-Zawidzka, I. Grzesiek, A. Burkietowicz, wychowawcy klas</p>	<p>cały rok szkolny</p>
		3. Potrzeba dbanie o kulturę języka i piękno mowy ojczystej.	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje z zakresu poprawności językowej w klasach pierwszych - dbałość o kulturę języka, etykę słowa wśród uczniów 	<p>nauczyciele języka polskiego wszyscy nauczyciele</p>	<p>wrzesień 2023 cały rok szkolny</p>
		4. Wspieranie ucznia w rozwijaniu talentów i zainteresowań.	<ul style="list-style-type: none"> - redagowanie szkolnej gazetki „Feniks” - promowanie autorskiej twórczości artystycznej – poezja, muzyka, wytwory plastyczne 	<p>M. Czaińska-Zawidzka, G. Rachwalska, I. Rzyńska-Dolata, W. Rychter, nauczyciele języka polskiego, historii, muzyki, pedagog szkolny, bibliotekarz</p>	<p>cały rok szkolny cały rok szkolny</p>
		5. Rozwijanie kultury osobistej, wyrabianie wrażliwości wobec innych ludzi i środowiska.	<ul style="list-style-type: none"> - dbałość o estetyczny wystrój klas lekcyjnych i aktualizację gazetek klasowych na określone tematy dotyczące kultury osobistej i patriotyzmu - dyskusje na języku polskim, historii, godzinach wychowawczych na temat wzorców osobowych - poinformowanie rodziców o konsekwencjach karnych dla uczniów w sytuacji palenia papierosów, spożywania alkoholu lub narkotyków, łamania zasad panujących w szkole - pedagogizacja rodziców dotycząca konieczności współpracy z nauczycielami w zakresie wychowywania i podnosze- 	<p>opiekunowie poszczególnych pracowni lekcyjnych, wychowawcy nauczyciele języka polskiego, historii, wychowawcy</p> <p>wychowawcy, pedagog szkolny,</p>	<p>na bieżąco</p> <p>cały rok szkolny</p> <p>marzec 2024 (Święto Patrona Szkoły)</p> <p>wrzesień 2023,</p>

			<p>nia poziomu kultury osobistej uczniów</p> <ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze dotyczące kultury w komunikacji (zwyczajowe mówienie Dzień dobry), pogadanka z rodzicami podczas spotkań wywiadowczych 		na bieżąco
		6. Budowanie poczucia tożsamości narodowej i regionalnej.	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie Świąta Patrona Szkoły – kultywowanie tradycji szkoły, regiony, wychowanie do wartości, - pielęgnowanie i tworzenie tradycji Szkoły – sprawowanie opieki nad miejscami pamięci narodowej w najbliższej okolicy - obelisk przy Rondzie Sybiraków, opieka nad grobem policjanta Jana Stachelskiego w Nowych Skalmierzycach, opieka nad grobem Józefa Gniazdowskiego - wzmocnienie więzi uczniów ze szkołą- pozyskiwanie informacji o absolwentach Ekonomia - archiwizacja materiałów związanych z życiem szkoły – kronika szkolna, kroniki klasowe, dokumenty multimedialne, itp. - wyjście z przewodnikiem w ramach „Traktu kultury miasta Ostrowa”- poznawanie zabytków miasta - wyjścia do Muzeum Miasta Ostrowa, - elektroniczna rekonstrukcja materiałów archiwalnych 	<p>I. Grzesiek, M. Czaińska-Zawidzka, opiekun Samorządu uczniowskiego,</p> <p>nauczyciele edukacji prawno-policyjnej</p> <p>Anna Burkietowicz</p> <p>zespół do spraw promocji, prowadzenia kroniki</p> <p>K. Pływaczyk, A. Burkietowicz</p> <p>wychowawcy, chętni nauczyciele</p> <p>wyznaczeni nauczyciele,</p>	<p>marzec 2024</p> <p>cały rok szkolny</p> <p>cały rok szkolny</p> <p>cały rok szkolny</p> <p>cały rok szkolny</p> <p>cały rok</p>
		7. Kultywowanie tradycji chrześcijańskich jako	<ul style="list-style-type: none"> - pielgrzymowanie do miejsc świętych - wyjścia do kościoła w ramach odmawiania różańca, Adoracji Najświętszego 	<p>K. Pływaczyk</p> <p>M. Kujawa</p>	cały rok szkolny

		fundamentu kultury europejskiej	<p>Sakramentu, drogi krzyżowej czy rekollekcji wielkopostnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - konkursy religijne - pielgrzymka maturzystów na Jasną Górę 	wychowawcy, katecheci	marzec 2024
		8. Rozbudzenie ciekawości poznawania świata	<ul style="list-style-type: none"> - spotkanie z absolwentem szkoły, podróżnikiem, człowiekiem z pasją (do wyboru) połączone z promocją czytelnictwa, - krzewienie edukacji klasycznej poprzez konkurs z wiedzy antycznej oraz zbiór sentencji łacińskich - przygotowanie przez uczniów audycji radiowych z wybranej lektury 	<p>Pedagog, chętni nauczyciele</p> <p>Witold Rychter Małgorzata Czaińska - Zawidzka</p>	W miarę możliwości
Relacje	Budowanie modelu szkoły respektującego potrzeby i uczucia wszystkich zaangażowanych w proces edukacyjny i wychowawczy Wzmacnianie pozytywnego klimatu w szkole	1. Wzmocnienie wychowawczej roli rodziny	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców (udostępnienie rodzicom materiałów do zdiagnozowania przez nich symptomów różnych zaburzeń psychicznych - wzmacnianie więzi rodzinnych i kultywowanie tradycji, obchody uroczystości szkolnych - Temat dla rodziców – Jak zmniejszyć stres nastolatka? – 10 rad dla rodziców - Przygotowanie broszury dla rodziców „Wsparcie więzi rodzinnych – komunikacja z nastolatkiem” - Angażowanie do współpracy rodziców w celu zapewnienia skutecznego oddziaływania na uczniów w zakresie kształtowania ich postaw moralnych 	<p>Psycholog</p> <p>wychowawcy</p> <p>Pedagog</p> <p>Psycholog</p> <p>Pedagog Wychowawcy</p>	<p>Według terminarza wywiadówek Na bieżąco</p> <p>Listopad 2023</p> <p>Styczeń 2024</p>
		2. Budowanie właściwych relacji spo-	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia integracyjne w klasach I - zajęcia reintegracyjne w klasach star- 	wychowawcy, pedagog	początek roku szkolnego

		<p>tecznych</p> <ul style="list-style-type: none"> - szych - wspieranie uczniów z doświadczeniem migracyjnym - ćwiczenie prawidłowych postaw i zachowań uczniów w grupie rówieśniczej: uczeń umie uszanować zdanie innych oraz potrafi bronić własnego zdania- lekcje wychowawcze - zajęcia dotyczące empatii (wykorzystanie filmików od pedagoga) - zajęcia dla uczniów na temat odpowiedzialności prawnej osób nieletnich oraz zagrożeń wynikających z korzystania z internetu, niebezpieczeństw , z jakimi może się spotkać dziecko w środowisku szkolnym i pozaszkolnym 	<p>wychowawcy wszyscy nauczyciele</p> <p>wszyscy nauczyciele</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Pedagog Powiatowa Komenda Policji</p>	<p>wrzesień</p> <p>cały rok</p> <p>Wrzesień – grudzień</p>
	<p>3.Kształtowanie postaw prospołecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - działanie grup wsparcia rówieśniczego i pomocy koleżeńskiej - uczestnictwo młodzieży w akcjach charytatywnych w ramach działalności koła „wolontariatu” i koła „Pomóż mi” oraz PCK - organizowanie pomocy dla rodzin potrzebujących "Pomocna paczka" - zbiórka na terenie szkoły nakrętek dla potrzebujących - zbiórka karmy dla schroniska - zbiórka przyborów szkolnych dla świetlicy socjoterapeutycznej „Boże Podwórko” - udział chętnych uczniów w działaniach Fundacji „Zwolnieni z teorii” – tworzenie projektów społecznych 	<p>Wychowawcy</p> <p>A .Kupczyk G. Rachwalska Izabela Rzyńska - Do- lata G. Rachwalska A. Kupczyk</p> <p>Justyna Witek K. Pływaczyk</p> <p>Pedagog</p> <p>Agnieszka Raczak</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Według potrzeb</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - zaproszenie wolontariusza do szkoły w celu promowania idei wolontariatu - szkolenie rady pedagogicznej „Jak rozpoznać dziecko krzywdzone?” 	<p>Pedagog</p> <p>Institucja z zewnątrz</p>	
		4. Rozwijanie samorządności uczniów	- udział w pracach Samorządu Szkolnego, klasowego	Nauczyciele, wychowawcy, uczniowie, opiekun Samorządu Uczniowskiego	Cały rok
		5. Uczenie zasad demokracji	- udział uczniów w procesie planowania pracy klasy	Nauczyciele, wychowawcy	Wrzesień, cały rok
		6. Poznanie i respektowanie praw i obowiązków ucznia	- zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, WSO	Nauczyciele, wychowawcy	- wrzesień, cały rok
		7. Rozwijanie tolerancji wobec innych. Kształtowanie właściwych postaw w stosunku do osób niepełnosprawnych	- lekcje wychowawcze dotyczące integracji	wychowawcy	W miarę możliwości
		7. Wspieramy relacje	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie imprez służących integracji środowiska szkolnego/ klasowego - wycieczki szkolne, wyjścia poza szkołę - zajęcia integracyjne/ reintegracyjne - lekcje wychowawcze dotyczące komunikacji, uczuć, relacji, rozwiązywania konfliktów i mediacji - kształtowanie umiejętności aktywnego i empatycznego słuchania innych (jak reagować na swoje emocje, jak komunikować się z innymi ludźmi) – lekcje wychowawcze 	<p>Wszyscy nauczyciele wychowawcy,</p> <p>wychowawcy, pedagog</p>	Cały rok Zgodnie z planami wychowawczymi

			<ul style="list-style-type: none"> - budowanie zespołu klasowego poprzez zawieranie kontraktów klasowych, diagnozę faz rozwoju klasy jako grupy i wykorzystanie wyników do pracy przez wszystkich nauczycieli - ankiety badające samopoczucie i potrzeby uczniów w klasie jako narzędzie do pracy wychowawczej z klasą, 	<p>Wychowawcy</p> <p>wychowawcy zespół tworzący Program wychowawczo-profilaktyczny</p>	<p>Październik/listopad</p> <p>Wrzesień/październik</p>
Zdrowie	Kształtowanie postawy dbałości o zdrowie	1. Promowanie zdrowego życia bez uzależnień (w tym uzależnień behawioralnych)	<p>Obszar Zdrowie obejmuje zadania poniżej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pogadanki z psychologiem - Lekcje wychowawcze - Zajęcia z psychologiem, pedagogiem - Obchody dnia sportu - udział w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Zdrowego Stylu Życia – PCK - spotkanie z policjantem (narkotyki i dopalacze) 	<p>pedagog, psycholog, wychowawcy, zespół do spraw profilaktyki</p> <p>nauczyciele WF opiekun szkolnego koła PCK</p> <p>Artur Kurczaba</p>	<p>Okolo 1 czerwca</p> <p>Według planu PCK</p>
		2. Rozpoznawanie zagrożeń cywilizacyjnych i kształtowanie postaw proekologicznych	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze dotyczące zagrożeń cywilizacyjnych - udział w akcji sprzątanie świata - dyskusja o elektrosmogu i jego skutkach 	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele geografii wychowawcy,</p>	
		3. Kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie psychiczne	<ul style="list-style-type: none"> - Budowanie właściwego wizerunku własnej osoby. - upowszechnienie wiedzy na temat depresji i zachęcenie do podejmowania leczenia) - omawianie na bieżąco trudnych emocjonalnie sytuacji - zapoznanie uczniów z technikami radzenia sobie ze stresem, techniki relak- 	<p>Wszyscy nauczyciele w każdej relacji nauczyciel – uczeń-nauczyciel psycholog</p> <p>pedagog wychowawcy, psycholog</p>	<p>Cały rok</p> <p>23 luty – dzień walki z depresją</p> <p>Cały rok</p>

			<p>sacyjne</p> <ul style="list-style-type: none"> – udostępnianie informacji dotyczących udzielania pomocy, telefony zaufania, infolinia dla ofiar przemocy – realizacja scenariuszy lekcji wychowawczych/ warsztatów dotyczących emocji i radzenia sobie z nimi 	<p>pedagog w klasach I, pozostałe klasy wychowawcy</p> <p>psycholog</p>	<p>Według planu</p>
		<p>4. Propagowanie zdrowego odżywiania</p>	<ul style="list-style-type: none"> – artykuły na temat zdrowego odżywiania w gazetce szkolnej – lekcje wychowawcze na temat zdrowego stylu życia i prawidłowego odżywiania – Quiz na temat zdrowego odżywiania – Racjonalne odżywianie - pogadanka w klasach – Stop ze złymi nawykami żywieniowymi i otyłością” – warsztaty dla rodziców 	<p>Chętni uczniowie, nauczyciele</p> <p>Wychowawcy, pielęgniarka szkolna Edyta Strasburger</p> <p>Pielęgniarka szkolna, chętni nauczyciele nauczyciel biologii, dietetyk</p>	<p>Dzień sportu</p>
		<p>5. Propagowanie aktywności fizycznej jako metody spędzania wolnego czasu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Ostrowski Bieg Biznesu – Obchody dnia sportu – Szkolny Klub Sportowy – „Sportowe przerwy” – zajęcia rekreacyjno – sportowe – Szkolne miniturnieje, np.: piłki siatkowej, piłki nożnej lub inne 	<p>Zespół ds. targów Nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy</p> <p>nauczyciele wychowania fizycznego nauczyciele wychowania fizycznego</p>	
		<p>6. Utrwalanie procedur bezpiecznego funkcjonowania w szkole oraz stosowa-</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Młodzieżowe Mistrzostwa Pierwszej Pomocy PCK 	<p>opiekun szkolnego koła PCK, nauczyciele EDB</p> <p>Wszyscy nauczyciele,</p>	

		nie zasad higieny osobistej		pielęgniarka szkolna	
		7. Profilaktyka nowotworowa	<ul style="list-style-type: none"> – „Wybierz życie – pierwszy krok” klasy I – Czerniak wszystkie klasy – Zdrowe piersi w klasach III – Tydzień chorób zakaźnych 	Pielęgniarka szkolna	Według planu pracy pielęgniarki

VIII. EWALUACJA PROGRAMU:

Po okresie realizacji szkolnego programu wychowawczego przeprowadzona zostanie ewaluacja pozwalająca na oszacowanie wartości wdrożonego programu oraz wyciąganie wniosków o jego skuteczności (początek czerwca 2024r.).

Narzędzia ewaluacji:

- Analiza tematyki lekcji wychowawczych (dzienniki lekcyjne).
- Obserwacja zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian (na bieżąco - notatki).
- Rozmowy z wybranymi losowo uczniami, wychowawcami klas i rodzicami.
- Ankiety skierowane do losowo wybranych rodziców, uczniów i nauczycieli.
- Obserwacja zachowań i aktywności uczniów.
- Wymiana spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.
- Analiza przypadków.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Józefa Gniazdowskiego w Ostrowie Wielkopolskim w dniu 14 września 2023 roku.

ZAŁĄCZNIKI:

*diagnoza potrzeb i czynników chroniących i czynników ryzyka

* tematy godzin wychowawczych